

Het laatste alibi

Eerder verschenen van David Ellis bij The House of Books:

JASON KOLARICH-THRILLERS

De verborgen man

Geschonden vertrouwen

De verkeerde man

De zevende dag

In het gezelschap van leugenaars

De aanklacht

De voyeur

Het oordeel

David Ellis

Het laatste alibi

the house of books

Oorspronkelijke titel: *The Last Alibi*

Oorspronkelijk uitgegeven door: G.P. Putnam's Sons, New York 2013

© David Ellis, 2013

© Vertaling uit het Engels: Annemarie Lodewijk, 2015

© Nederlandse uitgave: The House of Books, Amsterdam 2015

Omslagontwerp: Studio Jan de Boer, Amsterdam

Foto auteur: © Courtney Matevey

Typografie: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 4556 8

ISBN 978 90 443 4557 5 (e-book)

NUR 332

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Ed Nystrom

DAG 1 VAN HET PROCES

Maandag 9 december

1.

JASON

Rechter Judith Bialek, die vanaf haar stoel de hele rechtszaal kan overzien, tuurt over haar brillenglazen naar de verdediging en de openbaar aanklager. Ze heeft zojuist op een zakelijke, efficiënte manier de twaalf juryleden plus drie reserves instructies gegeven over hun rol en verplichtingen in deze zaak. Maar deze zaak doet haar nu toch aarzelen, want ze kent de partijen, en ze probeert dit enigszins kenbaar te maken: een somber glimlachje, opeengeperste lippen, een kort knikje in de richting van de verdediging.

‘Boven alles moet u goed onthouden,’ zegt ze, ‘dat de verdachte beweert onschuldig te zijn en als onschuldig wordt beschouwd tenzij het tegendeel zonder gerede twijfel wordt bewezen.’

Dat weet natuurlijk iedereen. Je komt pas in rechter Bialeks rechtszaal terecht als je dat ene woord hebt uitgesproken: onschuldig. Onschuldig wegens ontoerekeningsvatbaarheid. Noodweer wellicht. Maar altijd onschuldig!

Hoe vaak heb ik al in een rechtszaal als deze gestaan, met al dat plechtstatige, barokke notenhouten lijstwerk en die glanzend geverniste oppervlakken, die overdadige verlichting, die muren waarvan je bijna de angsten en gruwelen ziet afdruipe van waarvan ze tijdens de zeven decennia dat dit gebouw er al staat doordrongen zijn geraakt? ‘Onschuldig’ is het enige woord dat de uitgeputte, doodsbange verdachten voorafgaand aan het proces uitspreken, terwijl er nog zoveel andere woorden net onder het oppervlak liggen, op het puntje van hun tong, verlangend om te mogen worden uitgesproken: *Ik heb het niet gedaan. Ik ben erin geluisd. Het berust allemaal op een misverstand. Het is niet wat het lijkt. Ik ben geen crimineel. Alstublieft,*

alstublieft, luister voordat dit verdergaat alstublieft naar wat ik te zeggen heb!

Ik weet niet meer hoe vaak ik hier gestaan heb, ik ben de tel kwijtgeraakt. Meer dan driehonderd zaken, als je alles meerekent van het assisteren van de openbaar aanklager tot de zaken waarbij ik zelf de aanklager was. Bijna vijftig zaken, minstens, waarbij ik als verdediger naast een bibberende verdachte heb staan kijken hoe de raderen van het strafrechtelijk systeem zich tegen hem in werking zetten – de rechter in een zwarte mantel, de staalharde aanklager, de hulpsheriff die klaarstaat om hem in de boeien te slaan, de Amerikaanse vlag boven een openbare rechtszaal, toeschouwers die toekijken hoe hij in staat van beschuldiging wordt gesteld en naar hem kijken met een mengeling van morbide nieuwsgierigheid en plaatsvervangende afschuw.

‘Dan geef ik nu het woord aan de aanklager voor een inleidende verklaring. Meneer Ogren.’

‘Dank u, edelachtbare.’ Roger Ogren doet dit werk al zijn hele leven, inmiddels waarschijnlijk al zo’n vijftienvintig jaar. Ik kende hem toen ik er werkte. Ik keek er eerlijk gezegd van op toen ik hoorde dat hij deze zaak behandelde. En ik was er niet blij mee. Dit is een man die alles heeft gezien, die zich nergens door laat verrassen.

Hij is tenger, uitzonderlijk tenger volgens iedereen die hem kent, na een lange ziekte waarvan menigeen dacht dat die het einde van zijn carrière zou betekenen. Nu zijn oude pakken hem niet meer passen, draagt Roger nieuwe kleding, modieuze kleren die zijn vrouw waarschijnlijk voor hem heeft uitgezocht.

Wanneer Roger naar het podium loopt om de jury toe te spreken, legt Shauna Tasker heel subtiel haar hand op de mijne. Ik draai me om en glimlach somber naar haar. Shauna is mijn compagnon. Ze is mijn beste vriendin.

En gedurende dit proces is ze mijn advocaat.

‘Dames en heren,’ zegt Ogren, ‘wij zijn hier vandaag bijeengekomen met slechts één doel. Dit is een moordproces en de beklaagde is Jason Kolarich.’

Ogren draait zich om en wijst naar mij. Ik raad mijn cliënten altijd aan zich daarop voor te bereiden en met een eerlijke, niet-bedreigende blik terug te kijken. Ik begrijp nu pas hoe moeilijk dat is.

En weer hoor ik de kreten van de duizenden die op deze stoel heb-

ben gezeten, hun stille, wanhopige gejammer: *Ik heb het niet gedaan. Ze hebben de verkeerde opgepakt. U begrijpt niet wat er is gebeurd, laat me het uitleggen, doe me dit alstublieft niet aan!*

Maar ik zeg geen van die dingen. Ik kijk de juryleden alleen maar aan met mijn 'Ik heb niemand vermoord'-blik – ja, ik heb voor de spiegel geoefend –, kijk hen in de ogen en vraag me af wat ze zien.

Ik zal waarschijnlijk moeten getuigen. Ik weet niet zeker of ik dat overtuigend genoeg zal kunnen doen om gereede twijfel te kunnen zaaien. Ik weet niet zeker of ik er misschien meer kwaad mee zal doen dan goed.

Ik weet slechts één ding zeker: wanneer ik moet getuigen, zal ik niet de waarheid vertellen.

ZES MAANDEN
VOOR HET PROCES

Juni

2.

JASON

Dinsdag 4 juni

Ik sta voorzichtig op in de rechtszaal, nog steeds wat aarzelend vanwege mijn knie, meer uit gewoonte dan uit noodzaak. Mijn mond is droog en plakkerig, dus schuif ik voor alle zekerheid het glas water wat dichterbij. Wanneer ik eenmaal begonnen ben houd ik niet van onderbrekingen, tenzij ik er zelf uit tactische overwegingen voor kies. Zodra ik de rechtszaal binnenloop draait alles om strategie.

Dit is tenslotte oorlog. Dat is de enige manier om ertegenaan te kijken. De politieman in de getuigenbank heeft mijn cliënt gearresteerd voor het bezit van twee gram zuivere cocaïne. Tijdens deze hoorzitting is het mijn taak om aan te tonen dat er geen redelijke verdenking bestond om mijn cliënt te fouilleren en dat derhalve het resultaat van dat fouilleren – de cocaïne – niet als bewijsmateriaal mag worden gebruikt. Technisch gesproken is dit nog maar een vooronderzoek, maar iedereen weet dat dat het belangrijkste is. Als deze crack toelaatbaar is, kan mijn cliënt het verder wel vergeten; hij kan dan hooguit nog ter verdediging aanvoeren dat de plastic zakjes vanuit de lucht in zijn zak zijn gevallen, wat over het algemeen niet veel uithaalt. Maar als, aan de andere kant, de rechter besluit dat de crack niet als bewijs mag dienen, gaat mijn cliënt vrijuit.

Mijn cliënt is William Braden, een jongen van negentien uit de dure buitenwijk Highland Woods die net zijn middelbareschooldiploma op zak heeft en 'een jaartje of twee vrij heeft genomen' alvorens te gaan studeren. Waarom Billy heeft besloten naar het westelijk deel van de stad te gaan om zijn drugs te kopen mag Joost weten. Hij had

die vast ook wel op school kunnen krijgen, of ergens anders in de buurt waar hij woont; de lelieblanke, rijke voorsteden zijn niet langer immuun voor harddrugs. Maar mensen doen soms domme dingen. Als ze dat niet deden, zou ik zonder werk zitten.

Ik werp een blik op Billy's ouders, John en Karen, allebei arts in een prestigieus ziekenhuis in de stad, die achter de tafel van de verdediging zitten. Ze hebben een blik op hun gezicht die ik maar al te vaak zie: ze zijn overweldigd, ze kunnen niet geloven dat dit echt gebeurt, dit is niet waar mensen zoals zij horen te zitten. Rijke, blanke mensen uit de voorsteden.

Ik vraag me af of ze weten dat hun zoon meer is dan een gebruiker; hij is een dealer. Ik kan het hun in elk geval niet vertellen. En de politie heeft niet genoeg drugs op Billy aangetroffen om hem te beschuldigen van bezit met de intentie om te verkopen. Voor de argeloze toeschouwer is Billy dus gewoon een keurige jongeman die wat wilde experimenteren en iets doms heeft gedaan.

Ik bereik het spreekgestoelte en blijf staan. Drie maanden geleden bezorgde deze kleine inspanning me nog helse pijscheuten in mijn knie.

'Rechercheur Forrest,' zeg ik, 'mijn naam is Jason Kolarich. Ik vertegenwoordig Billy Braden.' Billy, niet William. Een kind, een dom jochie, geen volwassen crimineel.

'Raadsman,' zegt hij. Nick Forrest werkt al bijna vier jaar als undercoveragent voor Narcotica. Hij is breed gebouwd en ziet er indrukwekkend uit. Dat moet ook wel, als het westelijk deel van de stad je werkterrein is.

'8 december van het afgelopen jaar hebt u mijn cliënt gearresteerd toen hij over Roosevelt Avenue liep, klopt dat?'

'Dat klopt.'

Hij liep in westelijke richting tussen Girardi en Summerset.'

'Dat... dat klopt.'

'Voor zover u kon vaststellen was hij alleen.'

'Voor zover ik kon zien wel, ja.'

'Maar er waren ook nog andere mensen op straat, op Roosevelt, toch?'

'Een paar. Het begon al te schemeren. Mensen blijven liever binnen wanneer het daar donker begint te worden.'

‘Het is een gevaarlijke buurt.’

‘Dat kan het zijn.’

‘Er zijn daar veel bendes actief, nietwaar?’

‘Inderdaad.’ Rechercheur Forrest knikt.

‘En Billy... Billy droeg een zwarte wollen jas en liep in westelijke richting.’

‘Hij... Inderdaad, ja.’

‘Het was een koude dag, nietwaar?’

‘Dat klopt.’

‘Onder het vriespunt, je kon je adem zien, dat soort dingen?’

‘Inderdaad.’

‘Niet zo vreemd dus om op zo’n koude dag een zwarte wollen jas te dragen, nietwaar?’

‘Ik heb niet gezegd dat het vreemd was.’

Ik wacht even. Soms komen rechters tussenbeide wanneer getuigen te veel uitweiden, vooral aan het begin van hun verklaring. Maar rechter Goodson doet er het zwijgen toe en zit met zijn linkerhand onder zijn kin te luisteren.

‘U bent het dus met mij eens dat het niet vreemd was.’

‘Dat ben ik met u eens,’ zegt hij.

‘Hij had zijn handen in zijn zakken, toch?’

‘Volgens mij was dat inderdaad het geval.’

‘Ook niet ongewoon.’

‘Klopt.’

‘U zat in een onopvallende Chevy Cavalier, die geparkeerd stond aan de zuidkant van de straat.’

‘Inderdaad. Ik was bezig met mijn ronde.’

Rechter Goodson, een voormalige officier van justitie, weet wat dat betekent, maar ik moet dit vast laten leggen voor het hof van beroep. ‘U reed rond over Roosevelt, op zoek naar iemand die u zou aanhouden om u verdovende middelen te verkopen in uw auto.’

‘Inderdaad.’

‘Goed. En u zat achter het stuur.’

‘Dat klopt.’

‘U staat aan de zuidzijde van Roosevelt en kijkt in noordelijke richting?’

‘Dat klopt.’

‘Billy, die aan de overkant van de straat in westelijke richting loopt, nadert u dus van achteren. Hij kwam niet naar u toe, maar liep bij u vandaan.’

De rechercheur schraapt zijn keel. ‘Ik zag de verdachte in mijn binnenspiegel in westelijke richting lopen. Vervolgens passeerde hij mijn auto en liep verder bij mij vandaan.’

‘De verdachte,’ zeg ik. ‘U noemde hem een verdachte.’

‘Nou ja, de...’

‘Op het moment dat u hem in uw binnenspiegel zag was hij al een verdachte. Dat is wat u verklaart.’

Rechercheur Forrest leunt naar voren in zijn stoel en ik zie zijn wangen een beetje rood worden. Ik weet zeker dat de officier van justitie hem heeft gewaarschuwd en keer op keer op het hart heeft gedrukt om zich niet door mij uit zijn tent te laten lokken.

‘De straat in kwestie is waar de gebouwen A en B van het Eagleton-woningbouwproject staan,’ zegt hij. ‘Dat zijn beruchte drugsbanden. Het is algemeen bekend dat mensen naar Eagleton gaan om crack te kopen.’

‘Oké, dus hij was al verdacht toen u hem in een zwarte wollen jas en met zijn handen in zijn zakken over straat zag lopen.’

‘U vergeet dat hij rénde.’

‘Nee, dat vergeet ik niet. Ik ben nog niet uitgesproken. Ik ben nu bij het moment aangekomen dat u hem voor het eerst zag, in uw binnenspiegel. Voor de derde keer...’ Het is altijd handig de rechter eraan te herinneren dat de getuige geen antwoord geeft op je vraag. ‘... was Billy op dat moment al een verdachte, of...’

‘En ik heb u al verteld dat hij een route volgde die bekendstaat om drugsactiviteiten.’

‘Terwijl hij gewoon over Roosevelt liep? U hebt mijn cliënt toch niet uit gebouw A of B zien komen, of wel soms? U reed gewoon wat rond toen u mijn cliënt zag lopen, toch?’

Hij slaakt een zucht. ‘Dat klopt.’

‘U zegt dus dat het feit dat Billy over Roosevelt liep, tussen Girardi en Summerset, hem automatisch tot verdachte bestempelt wat betreft het bezit van verdovende middelen.’

‘Dat heb ik niet gezegd.’

‘U hebt al aangegeven dat er op hetzelfde moment nog meer mensen over Roosevelt liepen. Waren dat ook allemaal verdachten?’

‘Dat heb ik ook niet gezegd.’

Ik kijk de rechter aan alsof ik er niets meer van snap. Rechter Goodson grijnst nota bene. Mijn theatrale gedoe maakt meer indruk op een jury dan op een rechter die deze opvoering al duizend keer heeft gezien.

‘Billy was dus een van meerdere individuen die een route volgde die bekendstaat om drugsactiviteiten,’ zeg ik.

‘Hij was de enige die rende,’ zegt rechercheur Forrest.

‘Hij is de enige die u in uw auto achterna ging,’ antwoord ik. ‘Ja toch? U bent bijna een heel blok achter hem aan gereden voordat hij het op een lopen zette. Waar of niet?’

Of het nu waar is of niet, het is wat hij in zijn politierapport heeft geschreven, dus hij zit eraan vast.

‘Ja, dat is waar.’

‘Wat was er dan zo anders aan Billy in vergelijking met de andere mensen die op dat tijdstip over Roosevelt Avenue liepen, meneer Forrest? Hij droeg, hartje winter, een zwarte wollen jas en hield zijn handen in zijn zakken. Wat was er zo anders aan hem dat u besloot om hem te volgen en niemand anders?’

Technisch gesproken leren wij jonge advocaten gedurende een kruisverhoor nooit open vragen zoals deze te stellen. Je wordt geacht getuigen in de hand te houden door vragen te stellen waarop ze alleen met ja of nee kunnen antwoorden. Maar zodra de aanklager hem vragen gaat stellen, komen we hoe dan ook op dit punt uit en ik doe het liever op mijn manier.

Bovendien heb ik zijn politierapport en als hij feiten gaat toevoegen die niet in dat rapport staan vermeld, neem ik hem onverbiddelijk te grazen. Dat zou het alleen nog maar erger voor hem maken.

‘Hij liep heel snel en keek steeds om zich heen, alsof hij nerveus was.’

‘Snel lopen midden in de winter, nerveus om zich heen kijken terwijl hij in zijn eentje in een buurt liep die naar uw eigen zeggen gevaarlijk is en waar het stikt van de bendes. Snel lopen en zich nerveus gedragen terwijl een onopvallende auto, met onbekende inzittenden, hem volgde. U wilt de rechter dus vertellen dat u dát verdacht vond?’

De rechercheur werpt een snelle blik op de rechter.

‘Wilde u verder nog iets kwijt?’ zeg ik. ‘Ga vooral uw gang. Welke andere feiten gaven u gereede twijfel om te denken dat mijn cliënt verdovende middelen bij zich had?’ Ik tik de punten af op mijn vingers. ‘Hij liep over Roosevelt Avenue, net als een aantal andere mensen, hij droeg een winterjas, net als een aantal andere mensen, hij had zijn handen in zijn zakken, net als een aantal andere mensen, hij keek nerveus om zich heen en liep snel terwijl een wildvreemde hem achtervolgde in een aftandse Chevy. Is dat álles?’

Het gezicht van de rechercheur is nu echt knalrood. Ik ben ervan overtuigd dat hij normaal gesproken een echte vechtjas is. Het liefst zou hij straks achter het gerechtsgebouw met me op de vuist gaan.

‘Hij paste in een profiel,’ antwoordde hij met iets minder bravoure. ‘Het is algemeen bekend dat jongelui uit de voorsteden hier-naartoe komen om drugs te kopen.’

‘Aha,’ zeg ik, alsof ik zojuist een enorme vondst doe, alsof we eindelijk de waarheid boven tafel hebben. ‘Hij zag eruit als een jongen uit een van de voorsteden.’

‘Inderdaad.’

‘Omdat hij blank is.’

‘Omdat... hij eruitzag als een jongen uit een van de voorsteden.’

Ik laat mijn kin een stukje zakken en kijk op naar de rechercheur. ‘Is het niet zo dat Billy Braden tussen al die mensen die op dat moment over Roosevelt Avenue liepen de enige blanke was?’

‘Dat kan ik me niet herinneren,’ bijt hij me toe.

‘U hebt hem eruit gepikt omdat hij een blanke jongen was in een zwarte wijk.’

‘Dat is niet waar.’

Natuurlijk had hij dat wel gedaan. Billy zag eruit als een vreemde eend in de bijt. Het is niet zo dat rechercheur Forrest onlogisch redeneerde. Er zat best wat in. Maar een discriminerend aanhoudingsbeleid ligt bij de politie heel gevoelig. Ze willen niet toegeven dat ze een blanke jongen in een zwarte wijk er eerder uit zullen pikken, net zomin als ze zullen toegeven dat ze dat met een zwarte jongen in een blanke buurt zullen doen.

Zo zal ook geen enkele rechter aanhouding op grond van ras door

de vingers willen zien. Rechter Goodson is een onberekenbaar type – als dat niet zo was, zou hij inmiddels wel zware misdrijven berechten – maar hij is niet achterlijk. Als de openbaar aanklager dit niet recht kan breien, zal de rechter de zaak niet-ontvankelijk moeten verklaren. En ik denk niet dat de aanklager dit recht kan breien.

Dat kan hij inderdaad niet, niet erg goed tenminste, tijdens zijn verhoor van de rechercheur. Ik doe een tweede verhoor en dik het rassenaspect nog wat extra aan. Niet dat ik daar plezier in heb, maar zal ik je eens wat vertellen? Mijn cliënt betaalt me niet voor wat ik leuk vind. Hij betaalt me om die verdomde zaak te winnen. En dit is de meest effectieve manier om hem te winnen.

Aan het eind van de hoorzitting neemt de rechter de zaak in beslag. Het zal niet lang duren voordat wij van hem zullen horen wat hij ervan vindt. De Bradens bedanken mij uitbundiger dan ik eigenlijk verdient. De adrenaline van de hoorzitting begint langzaam weg te ebben, samen met mijn enthousiasme om hier te zijn. Eerlijk gezegd voelt het meer alsof de ballon is geklapt.

Ik wil weg. Ik moet hier weg.

Dan hoor ik achter me een vrouwenstem. ‘Meneer Kolarich.’

Ik zie een verandering in beide mannen, zowel bij de vader als bij de zoon. Hun ogen verwijden zich en hun houding wordt rechter.

Ik draai me om. Het is de griffier. Voor deze uitsluitingsverhoren huurt het kantoor van de openbaar aanklager graag een onafhankelijke griffier in, want wanneer ze verliezen – wanneer hun hele zaak in de prullenbak belandt omdat een rechter beslist dat bewijsmateriaal niet toegelaten wordt – gaan ze het liefst meteen in beroep, en de countygriffiers zijn niet de meest betrouwbare.

Ik begrijp de reactie van de Bradens meteen. De griffier heeft kortgeknipt zwart haar met een cleopatra pony, en grote, doordringende groenblauwe of blauwgroene ogen. Ze heeft een fijn, V-vormig gezichtje en, voor zover ik het kan zien onder haar blauwe mantelpakje, een goed figuur.

Dat zijn de belangrijkste kenmerken, maar er is nog iets, iets prikkelends, iets opwindends. Haar hele verschijning heeft iets provocerends, iets uitdagends. Alsof ze mij begrijpt. *Ik ken jou. Ik weet wat er met jou aan de hand is.*

Ze overhandigt me haar kaartje. ‘Mijn e-mailadres en mobiele num-

mer staan erop,' zegt ze. 'Eind deze week hebt u de transcriptie binnen, is dat snel genoeg?'

Ik lees haar naam. *Alexa Himmel*.

'Oké, Alexa Himmel,' zeg ik. Alleen het uitspreken van haar naam bezorgt me al een smerig gevoel.

3.

SHAUNA

Dinsdag 4 juni

Ik zak onderuit in mijn stoel en kreun zachtjes wanneer ik naar de dossiers kijk die voor me op mijn bureau liggen. Mijn lichaam voelt rubberachtig, moe. Mijn hoofd duizelt nog een beetje na van de ontgoocheling, ook al heb ik mezelf een lang weekend gegeven om het van me af te zetten.

Afgelopen vrijdag, aan de vooravond van een jury-uitspraak, troffen we een schikking voor een geval van letselschade. Mijn cliënt was een schilder die werd geraakt door een elektriciteitskabel terwijl hij aan het werk was aan een hydraulische lift onder het treinspoor. Hij overleefde het ongeval, maar hield er ernstige zenuwschade aan zijn rechterarm aan over en kan niet eens meer een tandenborstel vasthouden, laat staan een zandstraler. Bijna drie weken geleden kwam het voor de rechter. De aannemer en het elektriciteitsbedrijf gaven elkaar de schuld: de aannemer beweerde dat het elektriciteitsbedrijf ervan op de hoogte was dat er die dag werkzaamheden zouden worden uitgevoerd en de stroom had moeten uitzetten; het elektriciteitsbedrijf beweerde dat de werkzaamheden ongepland waren en dat niemand hun had verteld dat mijn cliënt, Joe Mariel, op die dag op die plek met zijn zandstraler aan de slag zou zijn bij die elektriciteitskabels.

Afgelopen donderdagochtend droegen we het over aan de jury. Vrijdag, terwijl de jury nog aan het beraadslagen was, maakten de aannemer en het elektriciteitsbedrijf een eind aan de spanning door gezamenlijk 650.000 dollar op te hoesten. Toen ik mijn cliënt Joe

hun definitieve bod vertelde omarmde hij me met zijn goede arm, maakte een vreugdedansje met me en drukte een natte zoen op mijn wang.

Advocatenkantoor Tasker & Kolarich had dus een goede dag – ruim 200.000 dollar – en ik had mijn eerste vrije weekend in een maand. Geen dagen van twintig uur maken, geen deskundigenrapporten en getuigenverslagen uitpluizen, geen getuigen- en kruisverhoren oefenen, geen grijze haren van de stress omdat ik bang was een cruciale vergissing te maken die vervelende gevolgen zou hebben voor mijn cliënt.

Nu het slechte nieuws, wat eigenlijk ook goed nieuws is. Over vijf weken heb ik een nieuw proces. Hoe bestaat het? Advocaten in civiel recht komen niet zo vaak in een rechtszaal. Vóór deze letselschadezaak had ik al bijna drie jaar niet meer voor een jury gestaan. En nu twee zaken in acht weken? Ongehoord. Ik merk dat ik terugverlang naar de goede oude tijd – naar vóór mijn tijd eigenlijk – toen de cliëntenlast in het rechtswezen minder zwaar was en zowel rechters als advocaten alles zo'n beetje om hun zomers heen planden. Ik ben straks mijn juni kwijt aan voorbereidingen voor Arangold en mijn juli aan het proces.

Ik leef niet voor dit werk. Ik werk graag als advocaat – niemand zal mij horen zeggen dat ik dat niet graag doe – omdat ik het fijn vind om mensen te helpen. Ik heb ook wel plezier in het bedenken van strategieën en in de uitdaging van een goede juridische woordenwisseling, maar ik schep geen genoeg in de strijd, het drama, het poken met hoge inzetten.

Jason wel. Die geniet daarvan. Jason zou het liefst onafgebroken in de rechtszaal staan, omdat dat het enige is wat hem stimuleert, gevaarlijk balanceren op het hoge koord. De voorbereidingen en het toewerken naar een proces ziet hij slechts als een noodzakelijk kwaad, iets wat hij zo veel mogelijk probeert te delegeren.

Ik heb Jason nodig, denk ik bij mezelf. Voor de letselschadezaak had ik hem ook nodig, maar toen was hij nog herstellende van de operatie aan zijn knie. Maar de Arangolds verwachten dat Jason het woord zal doen tijdens het proces. Ze raakten bijna in vervoering toen hij binnenkwam en zijn toneelstukje van bescheiden, verlegen advocaat opvoerde terwijl wij het hadden over zijn succesvolle verde-

diging van senator Alundo in verband met een federale RICO-aanklacht, de rol die hij had gespeeld in de val van gouverneur Snow en het aantal zaken dat hij had behandeld in het algemeen, eerst als openbaar aanklager en vervolgens als advocaat. Ik maakte duidelijk dat Jason erbij zou zijn wanneer de jury in de banken zat. Ik geef het niet graag toe, geloof me, maar ik denk niet dat ik deze zaak had binnengesleept zonder Jason.

Ik hoor hem nu op de gang en voel mijn hart overslaan. Volgens mij zijn we de afgelopen maand niet één keer samen op kantoor geweest, en als dat wel zo was dan had ik het te druk met een getuige of de cliënt of een deskundige. Hij is mijn compagnon en beste vriend en ik heb hem al weken niet gezien. De firma heeft het tijdens zijn afwezigheid prima gered, maar het kostte wel moeite; alsof de hele, kleine advocatenpraktijk van Tasker & Kolarich net als hij voortstropelde met een slechte knie.

‘Hé, advocaatje,’ zegt hij wanneer hij mijn kantoor binnenkomt. Hij gloeit zelf nog na van een conflictueuze hoorzitting; de een of andere rijke knul die betrapt is met crack en hoopte dat Jason zich zou beroepen op een vormfout, ook wel het Vierde Amendement genoemd.

Blozend, maar anders. Magerder, langer haar, donkere kringen onder zijn ogen. Het magere doet me denken aan de middelbare school in Bonaventure; de breedgeschouderde, lange slungel die niet goed wist wat hij wilde, totdat coach Fox hem onder zijn hoede nam en hij uitgroeide tot een van de beste American-footballspelers in de geschiedenis van de school. Het langere haar doet me denken aan de tijd dat we een kamer deelden op de uni, nadat hij uit het footballteam was geschopt omdat hij had gevochten en er sterk over nadacht maar helemaal met school te stoppen. De donkere kringen aan de tijd, nu twee jaar geleden, nadat zijn vrouw en dochter een afslag hadden gemist op een hoofdweg die glad was van de regen.

Wanneer hij binnenkomt sta ik op van mijn stoel. Ik kijk naar zijn knie, die hem niet lijkt te hinderen. Hij slaat een van zijn benenarmen om mijn nek en trekt me dicht tegen zich aan. Hij ruikt naar de zeep die hij altijd gebruikt.

‘Hé, knappe vent,’ zeg ik en ik bedenk dat je zoiets niet zegt tegen

iemand die je elke dag ziet en kent als je eigen broer. Je zegt zo iets eerder tegen iemand die je niet zo heel goed kent.

‘Sorry dat ik de feestelijkheden heb gemist,’ zegt hij, terwijl we elkaar loslaten. ‘Goed werk met die Marion. Zeshonderdvijftig?’

Eigenlijk was de achternaam van mijn cliënt Mariel, maar wat maakte het uit. ‘Zeshonderdvijftig.’

‘Wauw.’

‘Ik heb je gemist.’ Ik leg een hand op zijn wang. ‘Je ziet eruit alsof je wel wat slaap kunt gebruiken.’

‘Neuh, valt wel mee.’

‘Hoe is het met je knie?’

‘Kan niet beter.’

Jason is zo iemand die het stoer vindt om stoïcijns te doen. Niks doet ooit pijn. Er is nooit iets aan de hand. Toen Talia en zijn dochtertje Emily om het leven kwamen langs die hoofdweg, was hij zes weken lang onvindbaar. Hij nam zijn telefoon niet op en wanneer hij dat wel deed, liet hij me nooit merken dat hij verdriet had. Ik heb hem niet één keer zien huilen, ook al verzekerde hij me dat hij dat wel deed. Ik moest hem meesleuren naar mijn advocatenpraktijk, hem achter een bureau zetten, een cliënt voor hem neerzetten en zeggen: ‘Help deze man, hij heeft je hulp nodig.’ Dat was het enige wat hem weer op de been hielp.

‘En hoe is het met het rijkeluiszootje?’ vraag ik. ‘Moet hij terechtstaan of is hij fluitend op weg naar huis?’ Ik kan niet van zijn gezicht aflezen of de hoorzitting goed is verlopen of niet, alleen dat hij eraan heeft deelgenomen; een soort nagloeien.

Jason haalt zijn schouders op. ‘Wie zal het zeggen?’ Dat is het grappige aan hem. Hij is dol op de strijd, maar heeft niets met de eer. Al zou ik hem een mes op zijn keel zetten, dan nog zou hij niets aardigs over zichzelf zeggen.

Onze assistent, Bradley John, verschijnt in de deuropening. Hij oogt fris en opgewekt. Hij heeft me tijdens het proces geassisteerd. Zo te zien heeft het lange weekend hem meer goedgegaan dan mij. ‘Laten we met Arangold beginnen,’ zegt hij. Ik had hem al gewaar-schuwde dat we dinsdagmiddag weer op volle kracht verder zouden gaan met de voorbereidingen voor het proces.

Jason snapt de hint en loopt naar de deur. Ik kijk hem na. Er klopt iets niet helemaal. Het lijkt wel of er een paar stukjes ontbreken.

‘Weet je zeker dat het goed gaat?’ vraag ik. Maar ik weet al wat hij gaat antwoorden.

‘Kan niet beter,’ zeggen we in koor.

4.

JASON

Dinsdag 4 juni

Ik schuif de paperassen op mijn bureau van me af. Het zijn afschriften van door het ATF afgeluisterde gesprekken in een vuurwapenzaak die door de FBI tegen mijn cliënt is aangespannen. Zoiets kan vermoeiend leeswerk zijn, met al die pauzes en onderbrekingen, die hm's en eh's, de ene spreker die de andere in de rede valt, en de bijnamen, Combo en Greasy en No-Dope, die je uit elkaar probeert te houden. Om nog maar te zwijgen over de codewoorden voor het te verkopen product, de automatische wapens. Niemand zegt ooit 'geweer' of 'pistool' of 'munitie' over de telefoon. Door het hele gebeuren in code te bespreken, denken deze gangsters dat de ATF-agenten – en een jury – zullen geloven dat ze via hun mobieltjes eigenlijk aan het overleggen waren hoeveel bioscoopkaartjes ze voor die avond moesten reserveren.

Ik strijk een lucifer af en houd hem rechtop, zodat de dansende vlammetjes langs het houten stokje omlaagkruipen naar het punt waar ze in aanraking zullen komen met mijn duim en ringvinger. Het vuur bereikt mijn vingertoppen voordat ik kan zeggen:

*I've got tar on my feet and I can't see
All the birds look down and laugh at me*

Ik blaas het vlammetje uit en gooi de lucifer in een bekertje water. Er kringelt nog wat vluchtige rook omhoog. De vlam heeft het topje van mijn ringvinger geschroeid en een hoekje van mijn nagel zwartgebla-

kerd. Om de een of andere reden doet het meer pijn wanneer je je ogen open hebt en ziet wat er gebeurt.

Mijn intercom zoemt. Wanneer ik hem aanklik, klinkt de stem van Marie door de luidspreker.

‘Je afspraak van drie uur,’ zegt ze.

Ik wist niet dat ik om drie uur een afspraak had. Ik wist niet eens dat het drie uur was. Is het drie uur?

‘Ik heb je er vanmorgen nog aan herinnerd,’ zegt ze op gedempte toon.

Goed, het zal wel. ‘Oké.’

Ik zoek door mijn e-mails en vind de herinnering voor vanmiddag drie uur. James Drinker heet hij. Oké. Eén hoeraatje voor James Drinker.

Hij komt binnen en wil me een hand geven. Ik sta voorzichtig op en reik over het bureau heen. Meteen komt de misselijkheid op en stuurt een waarschuwing via mijn keel omhoog naar de achterkant van mijn mond, maar het is altijd vals alarm. Soms moet ik kokhalzen, maar nooit overgeven. Het is niet zo dat het me overvalt; het besluipt me, laat me weten dat het op de loer ligt, maar gaat nooit echt tot de aanval over.

‘De verschrikkelijke pijn is niet het ergste,’ zei mijn moeder me ongeveer een week voordat ze overleed. ‘Daar hebben ze medicijnen voor. Het ergste is het weten, jongen. Weten dat het eraan komt en er niets tegen kunnen doen.’

James Drinker is een van de vreemdste uitziende mensen die ik ooit heb gezien, een wandelende tegenstrijdigheid: groot maar onhandig, het hoofd van een kind op het volgroeide lichaam van een volwassene. Zijn haar hangt in klitten langs zijn gezicht, een rode ragebol die daar niet lijkt thuis te horen, met bijpassende borstelige, rode wenkbrauwen; verder ziet hij er verzorgd uit en hij heeft een vorsende uitdrukking op zijn gezicht. Hij draagt een bril met een zwart montuur en dikke glazen. Zijn schouders, borst en armen doen vermoeden dat hij fanatiek traint, maar een bolle maagstreek verraadde dat hij graag Big Macs en patat eet.

Aan de ogen zie je over het algemeen het meeste, maar die kan ik vanwege de dikke brillenglazen moeilijk zien. Als ik nog aanklager was en hij een verdachte in een verhoorkamer, zou ik hem zijn bril

laten afzetten. Wat ik vermoed is dat James Drinker wel het een en ander op zijn kerfstok heeft.

‘Ik heb niks verkeerd gedaan,’ zegt hij.

Verkeerd gedacht. Dat heb ik nog niet eerder meegemaakt, een cliënt die beweert onschuldig te zijn. Dat heb ik vanmiddag nog niet meegemaakt, bedoel ik.

‘Maar ik ben bang dat ze me ergens van gaan beschuldigen,’ zegt hij.

‘Waarvan gaan ze je beschuldigen?’

Hij aarzelt. ‘Dit is allemaal vertrouwelijk, toch?’

‘Alles wat jij me vertelt over wat er in het verleden is gebeurd is vertrouwelijk,’ zeg ik. ‘Het enige wat niet vertrouwelijk zou zijn, is als je mij vertelt dat je van plan bent in de toekomst een misdrijf te plegen.’

‘Ik ben niet van plan in de toekomst een misdrijf te plegen,’ zegt hij.

Dat is altijd fijn om te horen. Ik wuif met mijn hand.

‘Goed. Zo, James, en van welk misdrijf verwacht je beschuldigd te worden?’

‘Moord,’ zegt hij, zonder enige aarzeling.

Ik ga rechtop zitten. Er wandelt hier niet dagelijks een moord binnen. En ik maar denken dat dit een saai gesprek zou worden.

‘Er zijn twee vrouwen vermoord,’ zegt hij. ‘En ik heb ze niet vermoord.’ Drinker slaat een been over het andere. Wanneer hij naar achteren leunt valt zijn tweedjasje open. Behoorlijk vlezige buik. Traint eerst met gewichten en gaat vervolgens los bij de Taco Bell. Ik breng een vuist naar mijn mond en verzet me tegen een nieuwe golf van misselijkheid.

Hij haalt diep adem. ‘Ik kende ze allebei,’ zegt hij. ‘De een was een vriendin van me en met de ander heb ik een paar keer een date gehad. Twee vrouwen die ik kende, allebei vermoord.’

Hij maakt zich terecht zorgen. Dat is niet iets wat de politie een bizar toeval zal noemen.

‘Lijken de moorden met elkaar te maken te hebben?’ vraag ik.

Hij knikt, maar geeft niet meteen antwoord. Zijn blik glijdt langs mijn muren. Niet dat er veel te zien is: een paar diploma’s en getuigenschriften, wat foto’s. Hij probeert me in te schatten, kijkt welke scholen ik heb bezocht en vergelijkt mijn status met de kwaliteit van mijn kantoor.

Ik pak een Bic-balpen van mijn bureau. De dop is genadeloos stukgekauwd en ik bijt er nog wat meer op. Ik heb de pest aan die goedkope pennen. Ik heb een mooie Visconti-vulpen die mijn broer Pete me vorig jaar voor Kerstmis heeft gegeven, maar die moet je vullen met losse inktpatronen en ik heb geen zin om goede inkt te verspillen aan deze vent. Dus houd ik het bij deze goedkope Bic.

‘Beide vrouwen zijn van hun werk naar huis gevolgd,’ zegt hij. ‘En ze hadden allebei meerdere steekwonden.’

De koele bedachtzaamheid waarmee hij de moorden beschrijft, bezorgt me een ijskoude rilling over mijn rug. Je kunt alle mogelijke criminelen verdedigen, maar aan sommige dingen die je te horen krijgt, wen je nooit. Het voordeel is wel dat ik wakker begin te worden.

‘Alicia Corey en Lauren Gibbs,’ zegt Drinker. ‘Met Alicia ben ik een paar keer uit geweest. Niks serieus. Gewoon een paar etentjes.’

Ik noteer de namen met mijn rotpen. Ik haat deze pen. Ik zou de p \acute{e} n in de fik moeten steken.

‘Is er bewijs voor die etentjes?’ vraag ik.

‘Ik... ik heb ze contant betaald,’ zegt hij.

Interessant. Ongebruikelijk. Het maakt hem nog niet tot een moordenaar, maar de meeste mensen betalen tegenwoordig met creditcards. Ik teken een paar dollartekens op het schrijfblok. En een smiley-gezichtje. En dan een mes. Mijn moeder zei altijd: ‘Je hebt aanleg voor kunst, jongen,’ alleen had ze het dan tegen mijn broer Pete.

‘Ik heb veel contanten,’ verklaart Drinker zich nader. ‘Ik ben automonteur bij Higgins Auto Body... je weet wel, op Delaney? En soms betaalt onze baas ons overwerk zwart uit... contant dus.’

Dat kon. Een redelijke verklaring voor een jury, maar eentje die zijn werkgever ongetwijfeld niet graag aan de grote klok zou hangen; die zou waarschijnlijk zelfs alles ontkennen als hij dacht dat de belastingdienst er lucht van kon krijgen.

‘Die etentjes vonden plaats op 12 mei en 19 mei,’ gaat hij verder. ‘De week daarna is ze vermoord. 22 mei, als ik het goed heb. Op een woensdag.’

‘Je zei dat ze terugkwam van haar werk?’

‘Ze was danseres,’ zegt hij. ‘Striptease. In een tent die Knockers heet.’

Deze vent datete met een stripper? Over smaak valt niet te twisten

en hij lijkt behoorlijk goed gebouwd, maar dat achterlijke rode haar tot op zijn schouders? Die fastfoodbuik? Dat gezicht dat meer geschikt was voor de radio dan voor de tv?

‘Daar staat u van te kijken,’ zegt hij. ‘U denkt niet dat ik een afspraakje zou kunnen hebben met een stripper.’

‘Dat denk ik helemaal niet.’

‘Jawel.’

‘Luister, James.’ Ik leun naar voren. Weer dat duizelige gevoel, alsof ik omval. ‘Laten we iets afspreken. Jij vertelt mij niet wat ik denk, dan zal ik jou niet vertellen wat jij denkt. Oké?’

‘Afgesproken.’ Hij knikt. ‘Ze heeft de club om twee uur ’s morgens verlaten en is vervolgens thuis vermoord. Ze is zes, zeven keer gestoken.’

Dat zijn veel details voor iemand die niet met de politie heeft gesproken, denk ik bij mezelf. En voor iemand die haar niet heeft vermoord.

‘Ga verder,’ zeg ik. ‘Vertel me eens over de tweede vrouw.’

5.

JASON

Dinsdag 4 juni

‘De tweede vrouw was Lauren, Lauren Gibbs,’ zegt James Drinker. ‘Ze werkte bij een bank en probeerde een bedrijfje op te zetten voor het ontwerpen van websites. Leuke meid. Leuke meid.’ Zijn ogen glijden weer weg van de mijne en naar de muren van mijn kantoor. ‘Zij is twee dagen later vermoord. 24 mei, meen ik. Op een vrijdag.’

‘En wanneer heb je haar voor het laatst gesproken?’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Paar weken geleden?’

‘Ik neem aan dat er telefoongegevens zijn, e-mails, dat soort dingen, die haar met jou in verband brengen?’

‘Ja. Telefoon. Geen e-mail. Geen Facebook. Maar wel telefoon. Ik bedoel, het was geen geheim dat we bevriend waren.’

Ik schuif wat heen en weer op mijn stoel, maar ik zit nog steeds niet lekker. Mijn hand jeukt, maar het is zo’n onderhuidse kriebel waar mijn nagels niet bij kunnen. Ik kauw op de dop van de Bic-balpen totdat hij bijna breekt.

‘Is er iets?’ vraagt hij mij.

Ik adem in.

‘Een ogenblikje,’ zeg ik.

Ik ga naar het toilet en plens wat koud water in mijn gezicht. Ik zie donkere wallen onder mijn ogen. Ik slaap de laatste tijd slecht. Ik voel in mijn zak, haal mijn kleine blikje Altoids eruit en mik een pepermuntje in mijn mond. Ik kauw het weg en drink wat water.

Wanneer ik uit het toilet kom, staat Shauna voor Bradley's kantoor

en draait zich naar mij om. Ze ziet mijn gezichtsuitdrukking en zegt: ‘Wat?’

‘Niks,’ antwoord ik.

Omdat ik geen zin heb om dit gesprek voort te zetten, loop ik mijn kantoor weer binnen, waar James Drinker nu voor de muur met foto’s en diploma’s staat.

‘Dus je hebt American football gespeeld op State?’ vraagt hij, op een foto wijzend waarop ik als eerstejaarsstudent een bal vang.

Ik laat me weer in mijn stoel zakken en maak daarbij geluiden als een ouwe vent die uit bed komt. ‘Heel lang geleden,’ zeg ik. ‘Laten we verdergaan waar we gebleven waren.’

Drinker neemt zijn plek tegenover mij weer in. ‘Oké.’

‘Heb je alibi’s, James? Voor deze moorden?’

‘Ik was net Macaulay Culkin,’ zegt hij.

Ik staar hem aan. Hij staart mij aan. Hij verwacht dat ik dit begrijp.

‘Van *Home Alone*,’ zegt hij. ‘Ik was alleen thuis. Ik ga niet zoveel weg.’

Dát wilde ik wel geloven. ‘Kun je bewijzen dat je die avonden alleen thuis was? Heb je getelefoneerd vanaf een vaste lijn? Heb je e-mails verstuurd of ben je online geweest om chinees te bestellen of heb je een film gekeken via een betaalkanaal? Iets van dien aard?’

Er verschijnt een wezenloze blik op zijn gezicht. ‘Dat weet ik niet zeker. Ik ben niet vaak online, maar het zou kunnen. Ik heb niets te eten besteld of zo. Maar het kan zijn dat ik een film heb gekeken van een betaalkanaal of zoiets.’

Ik wil mijn pen pakken, maar kan hem niet vinden. Hij zal wel van mijn bureau zijn gevallen. Ik buk me om het tapijt af te zoeken en wanneer ik overeind kom, moet ik het bezuren: een felle steek tussen mijn oren en een duizelingwekkende pijn in mijn maag. Ik houd mijn adem in en wacht tot het voorbij is. Fuck die pen. Ik onthoud het wel gewoon.

‘Goed, oké,’ zeg ik. ‘Denk er nog maar eens over na. Mocht de politie intussen contact met je...’

‘Ik word erin geluisd, meneer Kolarich.’

‘Het is misschien wat voorbarig om dat...’

‘Hoe zou u zoiets aanpakken?’ vraagt hij. ‘Als u het was? Hoe zou u iemand de schuld in de schoenen schuiven van een moord?’

Ik zucht, hard genoeg om hem duidelijk te maken dat ik weinig zin heb in dit gesprek.

‘Alstublieft,’ dringt hij aan. ‘Want ik denk dat dat op dit moment gebeurt. Hoe zou u iemand erin luizen?’

‘Hoe zou ik...?’ Ik trommel met mijn vingers op het bureau. ‘Nou, goed dan. De politie gaat normaal gesproken op zoek naar motief, middelen en gelegenheid.’

Drinker krabt aan zijn gezicht. Zijn mond houdt hij open in een kleine O. ‘Motief? Waarom zou ik hen willen vermoorden?’

Wat de politie betreft zou dit het gemakkelijkste stukje van de puzzel zijn. Een jongen en een meisje. Een avontuurtje, onbeantwoorde liefde, misschien een vleugje jaloezie en obsessie. Als ik deze lelijke vent naast een stripper met een lekker lijf zou zetten die later wordt aangetroffen met een mes in haar borst, zou de eerste gedachte die bij me opkwam zijn: ze heeft hem afgewezen en dat is niet goed bij hem gevallen. Een tweede meisje, zelfde verhaal, of een variant daarop. Varianten genoeg, maar in wezen bleef het verhaal hetzelfde: liefdesperikelen, en die ziet de politie elke dag.

‘Gelegenheid,’ mompelt Drinker.

‘Zo te horen heb je dus niet echt een goed alibi. Als iemand je erin zou luizen, zou diegene een tijdstip kiezen waarvan hij wist dat jij daar helemaal geen alibi voor had. Een moment dat je alleen was. Niemand om te bevestigen dat je alleen thuis was.’

Drinker haalt een keer diep adem. Dat weten we nu dus. Hij was net Macaulay Caulkin.

‘En middelen?’ zegt hij. ‘Wat wordt daaronder verstaan?’

‘Hij zou waarschijnlijk een wapen kiezen dat jijzelf ook tot je beschikking had.’

‘Zoals een mes.’

‘Inderdaad, zoals een mes.’

Hij schenkt me een wezenloze blik. ‘Nou, ik heb dus inderdaad een mes,’ zegt hij. ‘Iedereen heeft een mes.’ Hij krabt weer aan zijn gezicht. ‘Ga verder. Wat nog meer?’

‘Ik zou het niet weten,’ zeg ik. ‘Maar als iemand je erin wil luizen, heeft diegene misschien geprobeerd de politie een handje te helpen door wat aanwijzingen achter te laten.’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Ik weet niet of hij dat heeft gedaan. U bedoelt zoiets als mijn rijbewijs daar ergens neerleggen?’

‘Of iets subtielers. Hij kan wat smeer hebben geschraapt van de

vloer van de garage waar je werkt en dat op de plaats van het misdrijf over de grond hebben gesmeerd. Of als hij toegang heeft tot jouw huis, kan hij daar iets hebben meegenomen – een vezel van de vloerbedekking, een haar uit je kam, zoiets – en dat achtergelaten hebben op de plek waar de moord is gepleegd.’

‘Verdomme.’ Drinker begint een beetje pips te zien. ‘Ga verder. Wat nog meer?’

Ik kijk omhoog naar het plafond. Het is een tijd geleden sinds ik voor het laatst iemand ergens in heb geluist, dus ik ben er een beetje uit.

‘Trouwens,’ zeg ik, ‘als hij toegang had tot jouw huis, kan hij daar ook van alles hebben achtergelaten. Het moordwapen. Iets van de plaats delict. Zelfs een druppel bloed van het slachtoffer.’

Drinker huivert. ‘Ik geloof niet dat iemand mijn flat binnen kan komen.’

‘Dat zou ik nog maar eens controleren, James. Heb je een alarmstelsel?’

Hij schudt van nee.

‘Schaf dat dan aan,’ zeg ik. ‘Het is niet zo duur. Ik heb er zelf ook een. Maar hoe duur het ook zou zijn, het is de investering waard. Als je serieus denkt dat iemand je erin probeert te luizen, wil je niet dat de persoon in kwestie bij je binnen kan komen.’

Maar hij kan dat toch niet serieus denken? Denkt hij nu echt dat iemand vrouwen vermoordt en probeert hem daarvoor op te laten draaien?

Stilte. Hij neemt me nauwlettend op. Ik zie hem nadenken en hij is niet blij met welke kant zijn gedachten opgaan. Ik weet nog steeds niet of deze man serieus is. Alles kan, zal ik maar zeggen.

‘Dan moest ik dat maar eens gaan doen,’ zegt hij.

‘Ik reken driehonderd dollar per uur, James. En dan tel ik vandaag niet mee. Dus ik ben niet goedkoop.’

Hij kijkt naar me op en lijkt niet erg onder de indruk van dat bedrag. ‘Dat kan ik wel betalen,’ zegt hij. ‘Ik heb gespaard.’

Ik zeg maar niets over het eventuele belang van die opmerking, maar hij – de onschuldige man die niemand heeft vermoord – heeft het zelf al door.

‘Ik bedoel, ik heb wat achter de hand, als appeltje voor de dorst,’ verklaart hij zich nader.

Dat kan. Ik weet niet of hij onschuldig is of niet, maar als ik me zou beperken tot onschuldige cliënten, zou de telefoon niet al te vaak gaan, dát weet ik wel.

‘Nou, het ziet er naar uit dat je binnenkort dorst gaat krijgen,’ zeg ik.

6.

SHAUNA

Dinsdag 4 juni

Een laat etentje met Jason, wij met ons tweeën. Mijn idee en ik trakteer. Hij ziet eruit alsof hij wel een flinke biefstuk en een straffe borrel kan gebruiken, maar in plaats daarvan bestelt hij een kom soep en sodawater. Verrassend. Ik heb nog nooit meegemaakt dat hij een biefstuk of een borrel aan zich voorbij liet gaan. Dan bedenk ik opeens dat ik zijn moeder niet ben.

‘Volg je soms een soort dieet?’ vraag ik, maar hij grijnst alleen maar. Stoer stoïcijns als altijd.

‘Hoe dan ook, ik heb Drinker opdracht gegeven een lijstje te maken van iedereen die misschien een appeltje met hem te schillen heeft en morgen terug te komen,’ zegt hij.

‘Wat een eigenaardig gesprek. Heb je ooit eerder meegemaakt dat er iemand naar je toe kwam die zei dat hij erin werd geluisd?’

Hij schudt zijn hoofd. ‘Toen ik aanklager was, waren er wel mensen die dat ter verdediging aanvoerden. Maar als advocaat heb ik het nog nooit gehoord. En zeker niet van iemand die nog niet eens in staat van beschuldiging is gesteld.’

‘Misschien weet hij dat dat gaat gebeuren en wil hij jou vast aan zijn kant krijgen.’

‘Mij? Hij hoeft zijn advocaat toch niet te overtuigen?’

‘Misschien weet hij dat niet.’

Jason reageert niet. Hij zit een stukje bruinbrood uit elkaar te plukken en te verkrumelen. Maar het valt me op dat hij er niet van eet. Hij ziet een beetje grauw, alsof hij niet in orde is.

‘Vertel,’ zeg ik.

‘Wat moet ik vertellen?’

‘Wat er aan de hand is. Ben je ziek?’

‘Niks aan de hand. Ik ben niet ziek.’

Ik vergeet weleens dat Jason een zware tijd achter de rug heeft, waarschijnlijk omdat hij het er zelf nooit over heeft. Je gezin verliezen bij een verkeersongeluk is te erg voor woorden, en dat was nog maar twee jaar geleden. Maar om het nog erger te maken, heeft hij zich vorig jaar in een nieuwe romance gestort, met ene Tori. Een mooie, gecompliceerde vrouw, helemaal zijn type. Ik heb geen idee wat er is gebeurd. Hij heeft het me nooit verteld. Maar op een dag was ze gewoon weg. En onze Jason had het er moeilijk mee. ‘Het is niks geworden,’ was het enige wat hij zei, maar als je hem kent is hij zo doorzichtig als glas. Hij was er kapot van.

Een maand later scheurt hij zijn kniebanden op het basketbalveld en is de fanatieke sportman, die in een slechte week tachtig kilometer rent, maandenlang uit de roulatie en moet hij rondstropelen op krukken. Volgens zijn arts kon de pijn wel een jaar duren, of zelfs nog langer, dat hing ervan af.

‘Of je knie doet nog pijn, of je smacht nog naar Tori, of er is iets anders gebeurd terwijl ik bezig was met dat proces.’

Bij het horen van de naam Tori, kijkt hij me heel even aan, maar dat is alles. ‘Tori is verleden tijd. Mijn knie doet bijna nooit pijn. Af en toe.’

Hij haalt een blikje pepermuntjes uit zijn zak, mikt er eentje in zijn mond en kauwt het weg. Geen idee waarom hij opeens bang is voor een slechte adem. Ik was niet van plan om na het eten een potje met hem te zoenen.

‘Wat is er met je hand gebeurd?’ vraag ik. Alle nagels van zijn rechterhand hebben een zwart hoekje of randje, als een soort gothic manicure. ‘Heb je met vuur gespeeld?’

Dat lijkt hij een interessante, of amusante, opmerking te vinden. Hij slaakt een diepe zucht en leunt tegen de beklede rugleuning van het zitje.

Ons eten wordt geserveerd. Een caesarsalade voor mij, Franse uiensoep voor meneer. Ik val op de salade aan, hussel hem door elkaar, maar pluk eerst de ansjovis eruit. Jason staart voor zich uit. Zijn

grote kom uiensoep met de dikke plak gruyère erbovenop blijft onaangeroerd.

‘Hoezo heb je geen trek?’ vraag ik. ‘Ben je zwanger?’

Hij geeft geen antwoord, dus dring ik niet verder aan. Mijn salade is verrukkelijk. Bomvol calorieën waarschijnlijk, maar zalig. Ik sport niet zoveel als ik zou moeten doen en eet niet zo gezond als zou moeten, maar ik zit goed in mijn vel. Ik ben niet superslank, maar ook absoluut niet dik. Nooit geweest ook. Maar ik ben al een eindje in de dertig en af en toe kijk ik goed in de spiegel om te zien of mijn kont al begint uit te zakken en de eerste sporen van cellulitis op mijn benen verschijnen.

Oké, ik kijk elke dag. Echt elke dag, na het douchen, voor mijn grote passpiegel. Pure ijdelheid, denk ik, of primitief gedrag van een vrouw die op zoek is naar een man. Mijn moeder informeert de laatste tijd wekelijks naar mijn liefdesleven. Het zijn korte gesprekken. ‘Nee, mam. Zelfs geen afspraakje. Ik bewaar mezelf voor Robert Downey jr., mam, maar ik ben te verlegen om hem te bellen. Maar ik heb wel mijn nummer achtergelaten op zijn Facebook-pagina.’ Als er een doctorstitel te behalen viel voor het afpoeieren van pogen van vrienden en familie om mij te koppelen aan mannen die absoluut ‘perfect’ voor mij zouden zijn, dan zou ik die inmiddels hebben. Het is niet dat ik geen man zou willen die absoluut perfect voor me is. Het is meer dat ik er heel zeker van ben dat de mannen aan wie zij me willen voorstellen dat níét zijn. Daarom laat ik de gekunstelde, pijnlijke gesprekjes tijdens een etentje en de onhandige kusjes voor de voordeur liever aan me voorbijgaan en wentel me in mijn alleen-zijn. Ik kies dat woord met opzet. Ik ben niet eenzaam. Ik ben gewoon alleen. Zie je het verschil?

Ik ben zo handig geworden in het net doen alsof het ontbreken van romantiek in mijn leven me niets kan schelen, dat ik mijn eigen geouwehoer soms zelf geloof.

Ik ben halverwege mijn salade wanneer Jason zegt: ‘Je ziet er leuk uit.’

Met een beetje dressing op mijn wang en mijn mond vol sla en croutons, kijk ik op van mijn bord. ‘Huh?’

‘Ik zei alleen dat je er leuk uitziet. Blauw staat je goed.’

Ik kijk opvallend achterom, alsof ik niet kan geloven dat hij het

tegen mij heeft. Een soort ‘Wie ben jij en wat heb je met Jason gedaan?’ moment.

‘Mag ik je soms geen complimentje geven? Je ziet er leuk uit.’

‘Eh, oké. Dank je.’

In ons laatste jaar op Bonaventure High heb ik heel even iets gehad met Jason; de keurig nette studiebol met de stoere atleet, mijn enige daad van losbandigheid. Het duurde één avond, of om precies te zijn ongeveer vijftien minuten, boven in Rita Hoffmans slaapkamer, terwijl beneden zo’n honderd tieners dronken of stoned werden. Daar lagen we dan, boven op de dekens, onze kleren in een hoopje op de grond, terwijl een verdieping lager ‘Drive’ van R.E.M. uit de overbelaste stereo klonk. ‘Eh, dat was fijn,’ zei hij tegen me toen het gebeurd was, toen hij het condoom afstroopte en ik mijn slipje weer aantrok. ‘Wat een klotenummer,’ was het enige wat ik zei. ‘Die hele cd is klote,’ was hij het met mij eens. Dat was een intiemer moment dan de seks. De rest van onze middelbareschooltijd sprak ik hem niet meer.

Ik had zelfs niet eens door dat we dezelfde universiteit bezochten, tot hij op het allerlaatste moment werd toegevoegd aan ons studentenhuus buiten het campusterrein; wanneer ze je uit het footballteam schoppen, zetten ze je blijkbaar ook meteen op straat. Hij had pech – of ik natuurlijk – en kreeg mij als kamergenoot. Het eerste wat hij tegen me zei toen hij me voor het eerst in bijna twee jaar weer zag, was niet hallo maar: ‘Had je alleen de pest aan dat nummer, of heb je de pest aan R.E.M.?’ Ik zei: ‘Ik ben gek op R.E.M., maar niet zo erg op hun nieuwere werk.’ Hij begon meteen te stralen. ‘Ja, inderdaad, vind ik ook!’ En toen kregen we voor de tweede keer wat. Deze keer duurde het een week of drie – met pakweg tien keer seks – voordat we ons realiseerden dat we moesten kiezen: óf een echt stel worden, óf geen seks meer hebben en vriendjes zijn; het was het een of het ander in die kamer van vier bij vier die we met elkaar deelden. We kozen voor geen seks en vriendjes.

Inmiddels komen we het dichtst in de buurt van een getrouwd koppel dat geen seks heeft en niet samenwoont. Hij is de enige die me hardop kan laten lachen, de enige die er altijd voor me is geweest, die zelfs mijn hand vasthield in de spreekkamer bij de dokter tijdens die verschrikkelijke week waarin ik dacht dat ik kanker had (wat godzijdank niet het geval bleek te zijn), degene die precies weet hoe hij met

mijn buien moet omgaan voordat ik ongesteld moet worden (iets wat ik gewoon mag zeggen, maar waarover ik van hem geen woord wens te horen.)

En nu zie ik er opeens leuk uit. Waarom zegt hij zoiets? Mannen zeggen zulke dingen nooit zomaar. Ze doen wel alsof dat zo is, maar het is niet zo. Ze hebben er altijd een reden voor.

‘Weet je, het is best mogelijk dat Drinker werkelijk niemand heeft vermoord,’ zegt hij, terwijl hij aan zijn soep begint. Het is een overgang die even subtiel is als midden in een Metallica-plaat de naald optillen. ‘Dit kon weleens een leuke zaak gaan worden.’

Nou ja, hij voelt zich in elk geval een stuk beter.

Ik wenk de ober en knik naar hem. Dit wordt geen latertje.

7.

JASON

Woensdag 5 juni

‘Niemand,’ zegt James Drinker wanneer hij de volgende dag bij me terugkomt. ‘Ik kan niemand bedenken die iets tegen mij zou kunnen hebben. Ik heb geen idee waarom iemand mij dit zou willen aandoen.’

Hij draagt ook vandaag weer een tweedjasje, op een geruit overhemd dat hij in zijn jeans heeft gestopt, wat zijn buik accentueert. Nog steeds die ragebol van rood haar, maar hij is vandaag iets minder angstig, minder op zijn hoede.

‘Oké, James, luister,’ zeg ik. ‘We weten allebei dat dit er in principe slecht uitziet voor jou. De politie gaat deze twee moorden met elkaar in verband brengen. Het zal ze niet veel moeite kosten om erachter te komen dat je afspraakjes had met Alicia Corey of bevriend was met Lauren Gibbs, en ook al ontdekken ze maar één van die twee feiten, dan nog gaan ze alle mensen die de twee slachtoffers hebben gekend met elkaar vergelijken. Eerlijk gezegd verbaast het me dat ze nog niet bij je voor de deur hebben gestaan. Kun je me nog volgen?’

Hij luistert aandachtig, maar lijkt zich niet bijzonder veel zorgen te maken. Hij heeft dit ongetwijfeld zelf ook al allemaal bedacht, maar wanneer cliënten hun advocaat horen zeggen dat het er niet best uitziet, beginnen ze meestal in paniek te raken. Wij zijn de mensen die horen te zeggen: ‘Maak je geen zorgen, alles is onder controle, ik zorg ervoor dat alles goed komt.’ Wanneer wij zeggen: ‘Het ziet er niet zo goed uit,’ schrikken ze zich meestal een ongeluk.

‘Ik begrijp het,’ zegt hij.

‘Oké. Goed. Als je die moorden echt niet hebt gepleegd en denkt

dat je de schuld ervoor in de schoenen geschoven krijgt, dan kan ik voor je aan het werk. Je zult me wel een voorschot op mijn honorarium moeten geven, dan kan ik dat gaan uitgeven en jou uren in rekening gaan brengen. We gaan proberen degene te vinden die je erin probeert te luizen. Ik heb een heel goede privédetective en ik kan zelf ook het een en ander doen. Maar als ik mijn tijd verspil, James, als ik iemand zoek die niet bestaat, dan ben ik een verkwisting van je geld. Geld dat je misschien nodig zult hebben om je door mij te laten verdedigen. Als je geen geld meer hebt... tja, ik werk niet voor niks. Wat ik wil zeggen is dat we je financiële middelen verstandig moeten gebruiken. Ik neem je zaak sowieso aan, maar laat me niet achter spoken aan jagen.'

Ik leun naar achteren in mijn stoel.

'Dus gebruiken we mijn tijd nu goed?' vraag ik. 'Of zouden we er beter aan doen...'

'Ik heb die vrouwen niet vermoord,' zegt hij. 'Echt niet. Ik mocht Alicia graag en Lauren was een vriendin van me. Ik heb ze niet vermoord. Ik heb geen strafblad. Ik ben... ik bedoel, ik ben in wezen een goed mens. Ik ben... ik bedoel...' Hij kijkt weg. Er verschijnt wat kleur op zijn sullige gezicht. Hij lijkt wel een stripfiguur. 'Ik weet dat ik... dat ik anders ben dan anderen. Sommige mensen vinden me een zonderling. Ik ben een grote sukkel van een vent... ik bedoel, ik ben in feite een eenling.' Hij kijkt me weer aan. 'Ik beteken niets voor mensen, meneer Kolarich. Ze zien me niet staan.'

Een beetje te veel drama en zelfmedelijden naar mijn smaak. Een beetje heel veel. 'James, dat kan me allemaal niets schelen,' zeg ik. 'Ik ga je verdedigen, of je nu klein bent of groot. Of je nu vreemd bent of normaal.' Denk dramatische filmmuziek op de achtergrond. Jason Kolarich: voorvechter voor de zwakken en de grote zonderlingen.

Ik smak met mijn lippen. Ik heb weer een droge mond, gal in mijn keel, mijn maag gaat tekeer. Ik haal het blikje Altoids uit mijn zak en steek er een in mijn mond. Ik weet niet wat ik van deze vent moet denken.

'Misschien komt de politie niet eens met me praten,' speculeert Drinker, met iets van ongegronde hoop in zijn stem. 'Misschien hebben ze andere verdachten.'

'Ze komen zeker met je praten,' zeg ik. 'En wanneer ze dat doen,

zeg je dat je geen enkele vraag beantwoordt voordat je je advocaat hebt gesproken. Begrepen?’

‘Ja, dat begrijp ik. Maar het kan ook zijn dat ze niet komen. Even serieus, dat kan toch?’

Ik zucht. ‘Ja, James. Dat kan.’

‘Laten we dit afspreken, meneer Kolarich. Jason. Laten we dit afspreken: laten we gewoon afwachten en kijken wat er gebeurt.’

Gezien de omstandigheden is dat niet eens zo’n slecht idee. Als er toch iemand is in Drinkers verleden, dan is die er ook nog wel wanneer Drinker wordt gearresteerd.

Maar toch.

‘James,’ zeg ik, ‘als dit werkelijk gaat zoals wij denken, dan houdt die vent misschien niet op. Hij heeft vrouwen vermoord en zal misschien opnieuw moorden. Iemand anders die jij kent. Of wie dan ook. We moeten toch overwegen om naar de politie te gaan.’

Hij knikt ernstig, maar prikt dan zijn wijsvinger in mijn richting. Ik houd er niet van als mensen naar me wijzen. ‘Maar doe ik dan niet precies wat hij wil dat ik doe?’

Dit is allemaal heel vreemd. Maar hij heeft wel gelijk. Ik moet toegeven dat daar wat in zit.

‘We kunnen het anoniem doen,’ stel ik voor. ‘Een anoniem telefoontje naar de tiplijn. Er is vast wel een tiplijn.’

‘En wat zouden we dan moeten zeggen?’ Drinker haalt zijn schouders op.

Ik snap wat hij bedoelt. *Bekenden van James Drinker gaan dood, maar James Drinker heeft ze niet vermoord, erewoord. En u spreekt trouwens ook niet met James Drinker.*

‘Ik heb niemand vermoord en ik ga niet naar de gevangenis omdat iemand anders de schuld op mij probeert te schuiven,’ zegt hij. ‘Er moet een andere manier zijn.’

Ik knijp in mijn neusbrug. Ik heb geen antwoorden meer.

‘Laten we hopen dat hij klaar is met moorden,’ zegt Drinker. ‘Dat kan.’

‘Oké. Oké, James.’ Ik weet niet wat ik anders moet zeggen. Ik kan hem niet dwingen om naar de politie te gaan. En ik zou mijn eed als advocaat breken als ik ze zelf zou bellen. ‘Houd je ogen en oren open, James. En houd mijn visitekaartje altijd bij de hand, voor het geval dat.’

Hij belooft het. Hij komt naar me toe en steekt zijn hand uit. Ik schud zijn hand, die warm en klam aanvoelt.

Hij buigt zich naar me toe. 'Ik hoop dat jij me wel ziet staan, Jason,' zegt hij.

Zonder een antwoord af te wachten, stuitert hij opgewekt de deur uit.